

Vexweşîn

Wladislaw Podkowinski, „La Folie“, 1894. Orgazm asta dawî ya seksê ye

Vexweşîn yan **orgazm** (ji zimanê yewnanî: οργασμός, *orgasmós*, *organ* tê wateya "gihîştin, werimîn"), armanc û asta herî bilind a seksê ye.

Fermo orgazm di dema çerxa bersiva zayendî de ji nişka ve rijandina heyecana zayendî ya berhevkirî ye, ku di encama kêşanên masûlkeyên rîtmîkî, neçarî yên li herêma pelvîk de ku bi kêfa zayendî tê xuya kirin.[1][2] Orgazma ku ji hêla mêr û jinan ve tê ceribandin, ji hêla pergala nervê ya neçar an xweser ve têne kontrol kirin. Ew bi gelemperî bi tevgerên bê dilxwaz re têkildar in, di nav de spazmayên masûlkeyan li gelek deverên laş, hestek euphorîkî ya gelemperî û, pir caran, tevgerên laş û dengdanan. Dema piştî orgazmê bi gelemperî serpêhatiyek rihetbûnê ye, ku ji berdana neurohormonên oksîtosîn û prolaktîn û hem jî endorfîn (an "morfîna endojen") ve tê girêdan.[3]

Orgazma mirovan bi gelemperî ji stimulasyona zayendî ya laşî ya penîsê di mêran de (bi gelemperî bi ejakulasyonê re têkildar e) û di jinan de ji klîtorîsê pêk tê.[4][5] Teşwîqkirina zayendî dikare bi xwe-pratîkê (masturbasyon) an jî bi hevalbendek seksê re (cinsê penetrative, seksê nepenetrative, an jî çalakiya cinsî ya din) be.

Bandorên tenduristiyê yên li derdora orgazma mirovî cihêreng in. Di dema çalakiya zayendî de gelek bersivên fîzyolojîkî hene, di nav de rewşek rehet ku ji hêla prolaktîn ve hatî afirandin, û her weha guhertinên di pergala nerva navendî de mîna kêmbûna demkî ya çalakiya metabolê ya beşên mezin ên korteksa mejî, digel ku di nav deverên lîmbîk (ango "sînor") yên mejî de guherîn an zêde çalakiya metabolîk tune.[6] Di heman demê de cûrbecûr xeletiyên zayendî jî hene, wekî anorgazmiya. Van bandorê li dîtinên çandî yên orgazmê dikin, wek baweriyên ku orgazm û pirbûn an berdewamiya wê ji bo têrbûna di têkiliyek zayendî de girîng in an ne girîng in,[7] û teoriyên li ser fonksiyonên biyolojîkî û pêşkeftinî yên orgazmê.[8][9]

Çavkanî

1. Winn, Philip (2003). *Dictionary of Biological Psychology* (bi îngilîzî). Routledge. r. 1189. ISBN 9781134778157.
2. See 133–135 (https://books.google.com/books?id=d58z5hgQ2gsC&pg=PT153) Girêdana arşîvê (http://archive.wikiwix.com/cache/20160402152531/https://books.google.com/books?id=d58z5hgQ2gsC&pg=PT153) nîsan 2, 2016, li ser Wikiwix for orgasm information, and page 76 (https://books.google.com/books?id=d58z5hgQ2gsC&pg=PT96#v=onepage) for G-spot and vaginal nerve ending

information. Rosenthal, Martha (2012). *Human Sexuality: From Cells to Society*. Cengage Learning. ISBN 978-0618755714.
3. Exton MS, Krüger TH, Koch M, û yên din. (nîsan 2001). "Coitus-induced orgasm stimulates prolactin secretion in healthy subjects". *Psychoneuroendocrinology*. **26** (3): 287–94. doi:10.1016/S0306-4530(00)00053-6. PMID 11166491. S2CID 21416299.
4. Wayne Weiten; Dana S. Dunn; Elizabeth Yost Hammer (2011). *Psychology Applied to Modern Life: Adjustment in the 21st Century*. Cengage Learning. r. 386. ISBN 978-1-111-18663-0. Roja gihiştinê 5 kanûna paşîn 2012.
5. O'Connell HE, Sanjeevan KV, Hutson JM (çiriya pêşîn 2005). "Anatomy of the clitoris". *The Journal of Urology*. **174** (4 Pt 1): 1189–95. doi:10.1097/01.ju.0000173639.38898.cd. PMID 16145367.
   - Sharon Mascall (11 hezîran 2006). "Time for rethink on the clitoris". *BBC News*.
6. Georgiadis JR, Reinders AA, Paans AM, Renken R, Kortekaas R (çiriya pêşîn 2009). "Men versus women on sexual brain function: prominent differences during tactile genital stimulation, but not during orgasm". *Human Brain Mapping*. **30** (10): 3089–101. doi:10.1002/hbm.20733. PMC 6871190. PMID 19219848.
7. "Frequently Asked Sexuality Questions to the Kinsey Institute: Orgasm". iub.edu/~kinsey/resources. Ji orîjînalê di 5 kanûna paşîn 2012 de hat arşîvkirin. Roja gihiştinê 3 kanûna paşîn 2012.
8. Geoffrey Miller (2011). *The Mating Mind: How Sexual Choice Shaped the Evolution of Human Nature*. Random House Digital. rr. 238–239. ISBN 978-0307813749. Roja gihiştinê 27 tebax 2012.
9. Wallen K, Lloyd EA.; Lloyd (gulan 2011). "Female sexual arousal: genital anatomy and orgasm in intercourse". *Hormones and Behavior*. **59** (5): 780–92. doi:10.1016/j.yhbeh.2010.12.004. PMC 3894744. PMID 21195073.

Girêdanên derve

Li Wikimedia Commons medyayên di warê **Vexweşîn (https://commons.wikimedia.org/wiki/Orgasm?uselang=ku-latn)** de hene.

- Men's Health: Male Orgasm (http://menshealth.about.com/od/sexualhealth/a/male_orgasm.htm) Girêdana arşîvê (https://web.archive.org/web/20160101093636/http://menshealth.about.com/od/sexualhealth/a/male_orgasm.htm) 2016-01-01 li ser Wayback Machine
- What Every Woman Needs to Know About Sexual Satisfaction (http://www.christianitytoday.com/mp/2001/004/3.36.html) Girêdana arşîvê (https://web.archive.org/web/20081123122909/http://www.christianitytoday.com/mp/2001/004/3.36.html) 2008-11-23 li ser Wayback Machine
- Net Doctor: Female Orgasm (http://www.netdoctor.co.uk/menshealth/feature/helpwithorgasms.htm) Girêdana arşîvê (https://web.archive.org/web/20151013070159/http://www.netdoctor.co.uk/menshealth/feature/helpwithorgasms.htm) 2015-10-13 li ser Wayback Machine
- The Science of Orgasm, by Barry R. Komisarak, Carlos Beyer-Flores, & Beverly Whipple (http://books.google.com/books?id=7rfLcoQ2koQC&dq=&pg=PP1&ots=wVP5clVxss&sig=cRJ8rsavVqgSAoVHcOvwCmANfq4&prev=http://www.google.com/search%3Fhl%3Den%26q%3D%2522The%2BScience%2Bof%2BOrgasm%2522%2BWhipple%26btnG%3DSearch&sa=X&oi=print&ct=title)
- Ted Talk on 10 things you didn't know about orgasm (https://www.youtube.com/watch?v=7jx0dTYUO5E) by Mary Roach

Ji "https://ku.wikipedia.org/w/index.php?title=Vexweşîn&oldid=1741462" hatiye standin.